

GUIA DE L'EMPREDOR. MOLLET 2002

EMPRESARI INDIVIDUAL

L'empresari individual és la persona física que fa en nom propi i per mitjà de la seva pròpia empresa una activitat econòmica, comercial, industrial o de serveis.

Recordeu:

Els empresaris individuals tributen mitjançant l'impost sobre la renda de les persones físiques i poden acollir-se, pel que fa a l'impost del valor afegit, al règim simplificat i al de recàrrec d'equivalència quan es tracti de comerciants.

SOCIETAT CIVIL

S'entén per societat civil, el contracte de societat mitjançant el qual dues o més persones s'obliguen a posar en comú diners, béns o indústria amb la finalitat de repartir entre si els beneficis.

- Redacció de contracte de societat civil
- Constitució davant notari: només cal fer-ho si els socis aporten béns immobles o drets reals.
- Sol·licitar NIF
 - On? **A**a la **D**elegació d'Hisenda
 - Documents: **C**ontracte i fotocòpia
 - Imprès 036
 - Imprès 037 per cada soci
 - Fotocòpia del DNI dels socis
- Autoliquidació de l'**i**mpost de **T**ransmissions **P**atrimonials
 - On? Al Servei Territorial del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat
 - Documents: **C**ontracte privat o públic
 - Fotocòpia del NIF
 - Imprès 600

Recordeu:

- La societat civil particular no limita la responsabilitat dels socis que la formen.
- Els socis que treballin a l'empresa han de cotitzar en el règim d'autònoms.
- Tots els socis, encara que no treballin a l'empresa, han de presentar trimestralment els impresos de retencions de l'IRPF i el pagament d'IVA.
- Es necessita un mínim de dos socis per constituir-la.
- Tots els socis poden actuar sota un únic IAE.
- Els socis són subjectes passius de l'IRPF (règim de transparència fiscal); la societat no és subjecte passiu de l'impost de societats encara que l'hagin inscrit al Registre Mercantil.
- Hi ha dos tipus de societat civil: la societat civil universal, en què els socis posen en comú tot el que els pertany quan constitueixen la societat, i la societat civil particular, en què els socis sols posen en comú coses determinades o una activitat concreta.

Consell:

- És la forma més ràpida i econòmica de constituir la pròpia empresa.
- És aconsellable per a empreses de serveis, però pot ser perillós per a empreses que han de fer pagaments importants en concepte de proveïdors o de costos de producció o fabricació, ja que l'empresari respon dels deutes amb el seu patrimoni present i futur.

Costos:

- Redacció del contracte uns 300 euros
- Escriptura pública uns 210 euros
- Impost de transmissions patrimonials: 1% del capital social aportat

SOCIETATS MERCANTILS**Constitució de societat mercantil o empresari individual?****Factors que cal tenir en compte**

- Limitació de responsabilitat dels socis pels deutes socials
Les societats de tipus capitalista limiten les responsabilitat dels socis al capital aportat a la societat.
- Costos de constitució i capitals mínims.
Muntar i legalitzar una societat mercantil comporta costos elevats, i algunes formes jurídiques precisen de l'aportació d'un capital mínim.
- Possibilitat d'acollir-se a l'estimació objectiva de l'IVA i l'IRPF
Només **l'empresari** ~~l'empresari~~ individual, les societats civils i les comunitats de béns poden acollir-se a aquest tipus de règim.

Comentari [CMDV1]: Recordeu que no parleu mai d'empresària

- Barem fiscal aplicable (impost de societats/impost de la renda de les persones físiques)
El tipus impositiu de l'impost de la renda de les persones físiques és progressiu, mentre que a l'impost de societats és fix.
- Nombre de socis
Exigències de nombre mínim de socis en algunes formes jurídiques.
- Tràmits administratius i obligacions comptables
S'ha de valorar el cost fix que representa la tramitació i el manteniment de les obligacions formals i substantives administratives, comptables, fiscals i legals d'una empresa mercantil.

Obligacions comptables i fiscals:

- El codi de comerç (art. 25) estableix que qualsevol empresari ha de portar una comptabilitat ordenada, adequada a l'activitat de la seva empresa, que li permeti conèixer el patrimoni, els deutes, la situació financera, els resultats d'explotació, el seguiment cronològic de les operacions mercantils o industrials, així com l'elaboració periòdica de balanços i inventaris.
- L'article 34 del codi de comerç estableix que qualsevol empresari haurà de formular els **comptes anuals** de la seva empresa, que comprendran el **balanç, el compte de pèrdues i guanys i la memòria**. Aquests documents formen una unitat.
- A més, l'article 25 del codi de comerç estableix que la comptabilitat s'ha de portar mitjançant un **llibre d'inventari i comptes anuals** i un **llibre diari**.
- Els empresaris individuals sotmesos al règim d'estimació objectiva no estan obligats, des del punt de vista de la normativa fiscal, a portar aquests llibres; és suficient portar els registres auxiliars que s'enumeren a continuació.
- A més dels llibres comptables obligatoris, el codi de comerç estableix que l'empresari pot portar els registres auxiliars que estimi convenients o els que les disposicions exigeixin. En aquest sentit, la normativa fiscal, que es fonamenta en la comptabilitat per determinar els beneficis obtinguts per l'empresa en l'exercici de la seva activitat, estableix l'obligació de portar determinats registres auxiliars que varien segons el règim impositiu aplicable:

A) Societats, empresaris individuals i entitats en règim d'atribució de rendes acollides al règim d'estimació directa:

- Registre major (societats)
- Registre de compres
- Registre de vendes
- Registre de caixa i bancs
- Registre de despeses

B) Empresaris individuals i entitats en règim d'atribució de rendes acollides:

a) Règim d'estimació objectiva en la modalitat de signes, índexs o mòduls: Els empresaris acollits a aquesta modalitat no estan obligats a portar llibres o registres comptables en relació amb l'impost sobre la renda de les persones físiques, però han de conservar les factures emeses numerades per ordre de dates i agrupades per trimestres, i les factures o els justificants documentals d'altre tipus de rebuts. Igualment han de conservar els justificants dels signes, índex o mòduls.

b)

e)b) Règim d'estimació directa simplificada:

- Llibre de registre de vendes i ingressos
- Llibre de registre de compres i despeses
- Llibre de registre de béns d'inversió

Con formato: Numeración y viñetas

C) Persones i entitats en règim d'atribució de rendes que exerceixin activitats professionals:

- Llibre de registre d'ingressos
- Llibre de registre de despeses
- Llibre de registre de béns d'inversió
- Llibre de registre de provisions de fons i bestretes (són avançaments de diners?)

Nota: aquests llibres es presenten a l'administració d'Hisenda en el període corresponent entre la data de tancament de l'exercici i la data de finalització del termini de presentació de declaracions de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

- A més dels llibres de comptabilitat i dels registres auxiliars, les empreses han de portar els llibres següents:

En relació amb l'IVA:

- Llibre de registre de factures emeses
- Llibre de registre de factures rebudes
- Llibre de registre de béns d'inversió

Nota: aquests llibres no són necessaris en el cas d'empresaris acollits al règim del recàrrec d'equivalència, règim simplificat de l'IVA i el d'agricultura, ramaderia i pesca.

En relació amb la legislació laboral:

- Llibre de matrícula
- Llibre de visites

En relació amb la **forma jurídica**:

- Llibre d'actes
- Llibre de registre d'accions nominatives (societats anònimes)
- Llibre de registre de socis (societats de responsabilitat limitada)

Les societats cooperatives:

- Llibre de registre de socis
- Llibre de registre d'aportacions de capital
- Llibre d'actes de l'assemblea general i del consell rector

*Nota: ~~e~~**E**ls llibres d'actes de les societats, s'han de legalitzar en el Registre Mercantil o en el Registre de Cooperatives (en el cas d'aquesta forma jurídica) abans de procedir a qualsevol anotació i cal que estiguin degudament enquadernats, numerats i legalitzats.*

SOCIETAT DE RESPONSABILITAT LIMITADA/SOCIETAT ANÒNIMA

Tràmits de constitució:

- Sol·licitud de certificació negativa de denominació no coincident
On? Registre Mercantil Central
 - Es paga contrareembors
 - S'han de consignar fins a tres noms
 - Termini d'un mes aproximadament
 - El dret de reserva caduca als 15 mesos, però cal renovar-lo cada 2 mesos.

- Redacció d'acta de constitució i estatuts socials

- Atorgament d'escriptura pública i aprovació d'estatuts davant notari
On? Notari

Documents: DNI i NIF dels socis

Certificació negativa de denominació no coincident

Estatuts socials

Certificació bancària que acrediti les aportacions dineràries

- Autoliquidació de l'impost de transmissions patrimonials i dels actes jurídics documentats.

On? Delegació Territorial del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat que correspongui al domicili

Documents: **E**scriptura de constitució (original i fotocòpia)

Imprès 600

Quina quantitat? **L**' 1% del capital social

Termini: Abans de 30 dies de la data d'atorgament de l'escriptura pública.

- Inscripció al Registre Mercantil
On? Gran Via de les Corts Catalanes 184, Barcelona
Documents: **E**scriptura de constitució
Carta de pagament de l'**I**mpost de **T**ransmissions
Patrimonials i **A**ctes **J**urídics **D**ocumentats
Certificació negativa de nom no coincident.

- Sol·licitud de NIF
On? Agència estatal de l'administració Tributària
Documents: imprès 036 i 037
Certificació negativa de denominació no coincident
Rebut que acrediti el pagament de l'ITPAJD
Copia autèntica de l'escriptura de constitució i fotocòpia
DNI del representant legal de la societat.
Termini: abans de 30 dies des de la inscripció en el Registre Mercantil

SOCIETATS LABORALS

Els socis treballadors de les societats laborals, ~~siamolt arcaic, millor~~ sigui quina sigui ~~quina sia~~ llur participació en el capital social, i encara formant part de l'òrgan d'administració social, tenen la consideració de treballadors per compte aliè a efecte de la seva inclusió en el règim general o especial de la Seguretat Social que correspongui per raó de la seva activitat (queda compresa la protecció per atur i el fons de garantia salarial si aquestes contingències estan compreses en aquest règim).

Ara bé, si aquests socis treballadors, per la seva condició d'administradors, fan funcions remunerades de direcció i gerència, queden exclosos de la protecció per atur i del fons de garantia salarial.

No obstant això, els socis treballadors estan inclosos en el règim especial de la Seguretat Social de treballadors per compte propi o autònoms, quan la seva participació en el capital social, juntament amb la del seu cònjuge i parents per consanguinitat, afinitat o adopció fins al segon grau, amb els qui convisquin, sumin, com a mínim, el cinquanta per cent, llevat que s'acrediti que l'exercici del control efectiu de la societat necessita el concurs de persones alienes a la relació familiar.

Recordeu:

- La societat de responsabilitat limitada és una societat mercantil el capital de la qual està dividit en participacions socials i s'integra per les aportacions dels socis, que no responen personalment d'els deutes socials.
- El capital social mínim per constituir una SRL és de 3.005,06 euros, i ha d'estar totalment subscrit i íntegrament desemborsat en el moment de constitució de la societat mentre que per a una SA, el capital mínim és de 10 milions de pessetes i ha d'estar subscrit i desemborsat com a mínim en un 25 % del valor nominal de les accions.

SRL/SAL

- Els tràmits de constitució d'una societat laboral són els mateixos que s'exigeixen per a les societats mercantils, tot i que cal tenir en compte que:
 - Hi ha limitacions i requisits en relació amb el capital social i els socis.
 - Cal sol·licitar a la Direcció General de Cooperatives i Societats Laborals del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya la qualificació de la societat i la inscripció en el registre.
 - Aquesta forma societària permet, per als socis treballadors, accedir al pagament anticipat de la prestació d'atur.
 - Cal un mínim de tres socis per constituir aquest tipus de societat.
 - Un 51% del capital social ha de pertànyer a socis treballadors amb contracte indefinit.
 - A la practica això es tradueix en la possibilitat de constituir la societat amb el concurs de dos socis treballadors i un soci capitalista.

COOPERATIVA CATALANA DE TREBALL ASSOCIAT

Normativa que la regula: Decret legislatiu 1/1992, de 10 de febrer

Tràmits de constitució:

➤ **Sol·licitud de certificació negativa de denominació no coincident**
On? Registre Central de Cooperatives de la Generalitat de Catalunya

➤ **Assemblea constituent**

Redacció d'acta* que reculli:

- Aprovació dels estatuts socials
- Designació de representants per a la inscripció al Registre
- Nomenament del Consell Rector
- Nomenament d'interventors de comptes (en el cas que la cooperativa tingui cinc o més socis)

*La redacció de l'acta no és necessària si l'escriptura pública de constitució l'atorguen simultàniament tots els socis.

➤ **Redacció del document d'activitat econòmica**

En aquest document cal indicar l'activitat econòmica que es desenvoluparà segons la classificació del Codi (al diccionari hi diu Cens en comptes de Codi?) Nacional d'Activitats Econòmiques (CNAE).

➤ **Sol·licitud de qualificació prèvia**

On? Secció de Cooperatives de la delegació territorial del Departament de Treball

Documents: Acta de l'assemblea constituent
Certificació negativa de denominació no coincident
Declaració de l'activitat econòmica

És un tràmit potestatiu (no obligatori), però ens pot estalviar molt temps i sorpreses, ja que ens qualifiquen la nostra societat abans de l'atorgament de l'escriptura pública de constitució.

➤ **Escriptura pública de constitució**

On? Notari (~~abans també: notaria?~~)

➤ **Sol·licitud d'inscripció i qualificació (si no ho hem fet ja), al Registre General de Cooperatives de la Generalitat de Catalunya**

On? Delegació Territorial del Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

Documents: ~~E~~scriptura pública (còpia - autèntica i dues còpies simples)
Resolució de qualificació prèvia favorable (si cal ~~ea~~)
Declaració de l'activitat econòmica
Sol·licitud d'inscripció

*Si no hem demanat abans la qualificació prèvia, ara és el moment de fer-ho; així doncs adjuntarem a la sol·licitud d'inscripció, la sol·licitud de qualificació prèvia i la certificació del Registre central de cooperatives de denominació no coincident.

➤ **Autoliquidació ~~de de~~ l'impost de Transmissions Patrimoniales**

On? Delegació Territorial del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat del domicili social

Documents: Escriptura de constitució (original i còpia)

Imprès 600

Instància amb què se sol·licita la qualificació de cooperativa fiscalment protegida

➤ Sol·licitud del NIF**On?** agència estatal de l'Administració tributària**Documents:** Imprès 036

Còpia autèntica de l'escriptura pública de constitució

Rebut del pagament ITP

Instància que sol·licita la qualificació de cooperativa fiscalment

protegida

Certificat d'inscripció al Registre general de cooperatives

DNI del representant legal

➤ Inscripció al Negociat de Cooperatives de l'Agència Estatal d'Administració Tributària

Con formato: Numeración y viñetas

On?**Documents:** Ffotocòpia de l'escriptura de constitució

Ffotocòpia del certificat d'inscripció al Registre Ccentral de cooperatives Cooperatives

Model 036 segellat i complimentat

Instància de sol·licitud

Comentario [CMDV2]: Si el Registre Central de Cooperatives és un nom com el d'un departament, cal que vagi tot en majúcula. Jo he considerat només Registre, però desconec el nom real. Ho arregleu? ☺**Recordeu:**

- Per constituir una cooperativa catalana de treball associat cal un mínim de tres socis, tots donats d'alta a la Seguretat Social, ja sigui en el règim general o en el règim especial corresponent (tots els socis treballadors han de ser donats d'alta en el mateix règim de la Seguretat Social)
- Els socis no responen personalment dels deutes socials llevat que es pacti així en els estatuts.
- Aquesta forma de societat no necessita aportacions mínimes de capital inicial.
- Aquesta forma jurídica permet la capitalització de les prestacions d'atur (modalitat de pagament únic) dels seus socis (ja els fundadors com aquells que s'hi vulguin incorporar més endavant).

- Recordeu, però, que no es pot accedir a les prestacions d'atur després d'una baixa voluntària del treballador.
- Així mateix, si es concedeix la capitalització, podem demanar el retorn del 100% (en el cas de cotitzacions al règim general de la Seguretat Social) o del 50% (en el cas de cotitzacions al règim especial de treballadors autònoms) de les cotitzacions pagades a la Seguretat Social durant el temps en què s'hauria pogut cobrar la prestació d'atur.
- Les cooperatives fiscalment protegides tributen per l'impost de societats a un tipus fix del 20%, que pot arribar a un 10 % si els treballadors no socis no representen més del 10% del conjunt de treballadors i si la retribució dels socis és inferior a dues vegades la mitjana de les retribucions per la mateixa categoria del mateix sector d'activitat.
- Aquest tipus fiscalment privilegiat només s'aplica als resultats cooperatius, i s'aplica el tipus normal del ~~35~~ o 35% per als resultats extracooperatius.
- Així mateix gaudeixen d'exempció total de l'impost de transmissions patrimonials i de la bonificació del 95% de la quota de l'impost d'activitats econòmiques.
- Els excedents es distribueixen entre els socis, un cop s'ha imputat un 30% al fons de reserva obligatòria, i un 10% al fons d'educació i promoció cooperativa.

Consell:

- Hi ha altres formes jurídiques que també permeten la capitalització de la prestació d'atur. Estudieu bé si realment hi ha una veritable essència cooperativa en el vostre projecte, ja que els beneficis fiscals i ajuts que podeu rebre es poden veure neutralitzats pel gran nombre de tràmits, l'alt percentatge d'imputació de beneficis a reserves obligatòries, la limitació en la contractació de treballadors no socis, el règim de distribució d'excedents i el sistema tancat d'administració i adopció d'acords.
- Informeu-~~vos~~ vos de les ajudes i subvencions vigents per a nous socis d'aquest tipus de forma societària, així com de les condicions de concessió de préstecs privilegiats.
- Adreceu-vos al servei d'Iniciatives Empresariales d'EMFO (SIE). Estudiarem el vostre projecte i us informarem de la possibilitat d'obtenir la qualificació del Programa (I+O) i de la sol·licitud de les subvencions i ajuts que preveu la normativa.

Comentario [CMDV3]: Recordeu que com a administració pública el tractament és de vos/vosaltres.

ADRECES D'INTERÈS

Delegació d'Hisenda

C. Alfons IV, 9
08400 Granollers
Tel. 93 8707600

Tresoreria General de la Seguretat Social

Av. Prat de la Riba, 36
08400 Granollers
Tel. 93 8611290

Oficina Liquidadora del Departament d'Economia de la Generalitat Centre d'Iniciatives Empresariales

Rbla. Pompeu Fabra, 83, baixos
08100 Mollet del Vallès
Tel. 93 5700060
Fax. 93 5703955

Registre Mercantil Central

C. Príncipe de Vergara, 94
28006 Madrid
Tel. 91 5631252

Registre Mercantil de Barcelona

C. Gran Via de les Corts Catalanes, 184
08038 Barcelona
Tel. 93 5081444
Fax. 93 3319422

Registre de Cooperatives

C. Carrera, 12-24
08004 Barcelona
Tel. 93 6220400
Fax. 93 6220401

Direcció General de Cooperatives

C. Sepúlveda, 148-150
08011 Barcelona
Tel. 93 2285757
Fax. 93 2285733

**PRINCIPALS TRÀMITS ADMINISTRATIUS QUE HAN DE COMPLIR
TOTES LES SOCIETATS**

31 de desembre	Tancament de l'exercici anterior
31 de març	Formulació dels comptes anuals per els administradors
14 de juny	Signatura de l'informe de verificació dels auditors (si cal)

30 de juny	Aprovació dels comptes anuals per la Junta General
25 de juliol	Presentació de l'impost de societats
31 de juliol	Dipòsit dels comptes anuals al Registre Mercantil
15 d'agost	Qualificació del dipòsit al Registre Central
1 de setembre	Comunicació del dipòsit al Registre Central
Sense data	Publicació del dipòsit al Butlletí Oficial del Registre Mercantil